

Ezek a mai gyerekek!

Az ELTE PPK kutatóinak friss vizsgálata szerint nem igaz, hogy a mai fiataloknak összességében több érzelmi és viselkedési problémájuk lenne, mint a korábbi generációknak. A *Clinical Child and Family Psychology Review* folyóiratban megjelent kutatás arra jutott, hogy az elmúlt mintegy 40 évben inkább a nehézségek jellege változott meg: míg egyes problémák növekedtek, mások épphogy csökkentek.

Általánosan elterjedt az a vélekedés, hogy a mentális egészséggel kapcsolatos problémák egyre gyakoribbak a fiatalabb generációk körében. Ennek alátámasztására viszont kevés objektív összehasonlító adat áll rendelkezésre. Az ELTE PPK Neveléstudományi Intézet kutatói egy nemzetközi együttműködés keretében 175 reprezentatív, a világ különböző pontjairól származó kutatás adatait használták fel, és az adatok metaanalitikus elemzésével szerettek volna objektív képet kapni a fiatalok (1-18 évesek) körében tapasztalható érzelmi és viselkedési problémák mértékének változásáról az elmúlt 30-40 évben.

A kutatók a PubMed, a Web of Science, a Scopus, az EBSCO és a Google Scholar adatbázisaiban végeztek keresést. A bevont vizsgálatok a standardizált és kultúrák között is validált *Child Behavior Checklist* kérdőív szülők, tanárok és maguk a fiatalok által kitöltött változatait használták fel. A kutatás az 1981 és 2019 közötti adatokat vizsgálta, moderátorváltozóként pedig az életkort, a nemet, a válaszadási arányt és a földrajzi elhelyezkedést vette figyelembe.

„Az elemzések azt mutatták, hogy az összesített tünetterhelés mértéke az elmúlt 40 évben nem változott – foglalta össze a kutatás eredményeit Vekety Boglárka, a cikk első szerzője. – Ugyanakkor bizonyítékot találtunk az egyes tünetterületeken bekövetkező változásokra. A részeredmények rávilágítottak, hogy egyes érzelmi és viselkedési problémák, például az agresszió vagy a szabályszegő viselkedés csökkentek, egyes problémák viszont, mint a szorongás, nőttek az elmúlt évtizedekben a korcsoport, a nem és a földrajzi elhelyezkedés függvényében.”

Az eredmények alapján a kutatók erős bizonyítékot találtak arra, hogy az elmúlt 40 évben a kisiskoláskorú gyerekeknél csökkentek az olyan, ún. externalizáló problémák, mint például az agresszió. Ezt mind a szülői beszámolók, mind az önbeszámolók kimutatták. A szülői és a tanári beszámolók alapján ugyancsak csökkenést találtak kisiskolás korban az internalizáló problémák terén is, mint a szorongás, a depresszió és a különböző szomatikus tünetek.

Az elemzések alapján azonban serdülőknél nőtt a szorongásos-depressziós tünetek előfordulása a szülői beszámolók szerint, és a serdülő fiúknál az önbeszámolók szerint gyakoribbá váltak a szomatikus panaszok is (pl. a pszichés eredetű fejfájás vagy hasfájás). Az eredmények kimutatták, hogy az elmúlt 40 évben az európai serdülők körében növekedtek a társas problémák az önbevallásos beszámolók szerint, miközben a szülők arról számoltak be, hogy a szabályszegő viselkedés viszont csökkent.

„Érdekeség, hogy a figyelmi és a gondolkodási problémák esetében a szülői beszámolók alapján növekedést találtunk az elmúlt 40 évben. A figyelmi problémák inkább kisiskolás korban, a gondolkodási problémák, mint például a kényszeresség, pedig inkább a serdülő fiúknál voltak jellemzőek. Ezeket a változásokat azonban más informátorok nem támasztották alá, nem jelezték például a tanárok vagy a fiatalok beszámolói. A figyelmi

problémák esetében ráadásul az alskála megbízhatóságának csökkenését találtuk az idő előrehaladtával” – mutatott rá a kutatás egy ellentmondásos eredményére Vekety Boglárka.

A kutatók kiemelték, hogy eredményeik összességében tehát nem támasztják alá azt az aggodalmat, hogy a mai fiatalok összesített tünetterhelése nagyobb lenne, mint a korábbi generációké. Az elemzések inkább arra utalnak, hogy a tünetprofilok összetétele változott meg. A vizsgálat fontos korlátja ugyanakkor, hogy a COVID-19-világjárvány utáni változásokat nem elemezte.

A kutatás nemzetközi együttműködésben valósult meg. A csoport tagjai: Vekety Boglárka (ELTE) és Takács K. Zsófia (University of Edinburgh) a cikk első szerzői; Kói Tamás (SOTE, BME); John Protzko (Central Connecticut State University); Heather C. Whalley (University of Edinburgh); H. N. Alexander Logemann (ELTE, Vrije Universiteit Amsterdam).

Sajtókapcsolat:

- ELTE Kommunikáció
- kommunikacio@elte.hu

Eredeti tartalom: Eötvös Loránd Tudományegyetem

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/?p=32700>